

Lovforslag nr. L 113. Fremsat den 2. december 1998 af socialministeren (Karen Jespersen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om social pension og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

(Ændrede udbetalingsregler, ligestilling af samlevende med gifte m.v.)

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 22 af 14. januar 1998, foretages følgende ændringer:

1. I § 29, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »ægtefælles«: »eller samlevers«.

2. I § 29, stk. 1, 3. pkt., ændres »ægtefæller« til: »ægtefæller eller samlevende«.

3. I § 29, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »gift«: »eller samlevende« og efter »ægtefællens«: »eller samleverens«.

4. I § 29, stk. 2, 2. pkt., indsættes efter »ægtefællens«: »eller samleverens«.

5. I § 31, stk. 2, indsættes efter »ægtefælle«: »eller samlever«.

6. I § 31, stk. 3, indsættes efter »gifte«: »og samlevende«.

7. § 32 affattes således:

»§ 32. I pension, der er tilkendt efter § 14, og som efterbetales for en periode, der ligger forud for tilkendelsen, jf. § 33, stk. 2, fratrækkes sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge og kontanthjælp, der er udbetalt for samme periode.

Stk. 2. For meget udbetalt pension eller boligstøtte kan fratrækkes pensionen.«.

8. I § 33, stk. 1, ændres »forud« til: »bagud«.

9. I § 41, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »pensionisten«: », dennes ægtefælle eller samlever«.

10. § 47, stk. 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

11. I § 49, stk. 1, nr. 4, indsættes efter »gifte«: »og samlevende«.

12. I § 49, stk. 1, nr. 5, indsættes efter »gifte«: »og samlevende«.

13. § 49, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ved fastsættelse af pensionen anses gifte og samlevende som enlige, hvis samlivet mellem parterne er ophævet. Personer, der lever i et samlivsforhold, betragtes ikke som enlige ved udbetaling af pensionstillæg, jf. stk. 1, nr. 3.«.

14. I § 72 c, stk. 1, ændres »31,8 pct.« to steder til: »32,2 pct.«.

15. I § 72 c indsættes efter stk. 1, som nyt stykke:

»Stk. 2. Procenterne, der er nævnt i stk. 1, forhøjes pr. 1. januar 2000 til 32,6 pct. og herefter årligt pr. 1. januar med yderligere 0,4 procentpoint.«.

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 2

I lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 707 af 25. august 1995, som ændret senest ved lov nr. 1109 af 29. december 1997, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Personer, der lever i et samlivsforhold, betragtes ikke som enlige ved ydelse af ordinært børnetilskud, jf. stk. 1, nr. 1-3.«.

2. I § 22 a, stk. 1, ændres »2 måneder« til: »en måned«.

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1999, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. § 29, § 31 og § 49 i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1-6 og nr. 11-12, træder i kraft den 1. marts 1999.

Stk. 3. Socialministeren fastsætter tidspunkt for ikrafttræden af § 1, nr. 8.

Stk. 4. § 29, § 31 og § 49 i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1-6 og nr. 11-12, får ikke virkning for personer, der lever i et samlivsforhold, hvor den ene eller begge modtager social pension før den 1. marts 1999, med mindre de indleder et nyt samlivsforhold efter 1. marts 1999.

Stk. 5. § 32 i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 7, finder anvendelse for udbetaling af pension tilkendt efter lovens ikrafttræden.

Stk. 6. § 33, stk. 1, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, finder anvendelse for personer, der opnår ret til social pension efter lovens ikrafttræden, jf. stk. 3.

Stk. 7. Personer, som opnår ret til social pension efter lovens ikrafttræden, jf. stk. 3, og som forud har modtaget forudbetalt løn eller en forudbetalt offentlig forsørgelsesydelse, udbetales en ekstra måneds pension for den første måned for hvilken, der udbetales pension. Den ekstra måneds pension udbetales forud.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lov om social pension

Som led i aftalen om finansloven for 1999 mellem Regeringen og Venstre, Det Konservative Folkeparti, CentrumDemokraterne og Kristeligt Folkeparti foreslås følgende ændringer i lov om social pension:

Samlevende og gifte ligestilles ved indtægtsregulering af pensionstillæg og personligt tillæg

Ved efterbetaling af tilkendt førtidspension fratrækkes evt. udbetalt kontanthjælp, sygedagpenge eller arbejdsløshedsdagpenge

Den sociale pension skal for fremtidens pensionister udbetales bagud

De særlige regler for udbetaling af skattekompenserende tillæg til pensionister ophæves gradvist.

De enkelte forslag

1. Ligestilling af samlevende og gifte ved indtægtsregulering af pensionstillæg og personligt tillæg

Efter de gældende regler opgøres indtægtsgrundlaget for pensionstillæg og personligt tillæg til folke- og førtidspensionister på grundlag af pensionistens egne og en evt. ægtefælles samlede indtægter. En evt. samlevers indtægter indgår ikke i indtægtsgrundlaget.

Det foreslås, at samlevende ligestilles med ægtefæller, således at førtids- og folkepensionisters pensionstillæg og personlige tillæg indtægtsreguleres også på grundlag af en evt. samlevers indtægter. Dermed sikres en højere grad af ligestilling mellem ægtefæller og samlevende.

Ved samlevende forstås personer, der lever i et samlivsforhold, hvor parterne gennem kontante bidrag, arbejde i hjemmet eller på anden måde bidrager til den fælles husførelse. Det er endvidere en betingelse, at samlivet kan sidestilles med ægteskab eller registreret partnerskab. Der henvises til lov om social pension § 49, stk. 2, som er foreslået præciseret ved den-

ne lovs § 1, nr. 13, om hvornår en pensionist kan betragtes som enlig.

Bekendtgørelse om social pension vil som følge af forslaget blive ændret - bl.a. i reglerne om opgørelse af forsørgelsesgrundlaget og varmetillæg.

2. Regler om efterbetaling ved tilkendelse af førtidspension

Efter de gældende regler indgår udbetalte syge- og arbejdsløshedsdagpenge i indtægtsgrundlaget for beregning af pension i tilfælde, hvor der er ret til efterbetaling i forbindelse med tilkendelse af førtidspension. Dette medfører dobbeltforsørgelse i et vist omfang.

I forhold til udbetalt kontanthjælp er der en ulovbestemt adgang til at foretage fratæk i tilfælde, hvor der efterfølgende tilkendes pension for samme periode. Personer, der tilkendes førtidspension, har typisk modtaget kontanthjælp eller sygedagpenge forud for tilkendelsen.

Det foreslås, at udbetalte sygedagpenge og arbejdsløshedsdagpenge fratrækkes i en eventuel efterbetaling i forbindelse med tilkendelse af førtidspension. I sammenhæng hermed foreslås det også i loven tydeliggjort, at kontanthjælp tilsvarende fratrækkes i den sociale pension.

3. Ændrede udbetalingsregler

Social pension udbetales i dag forud. Det foreslås, at nytilkendte sociale pensioner fremover udbetales bagud.

Begrundelsen for forslaget er bl.a., at de fleste løn- udbetalinger og offentlige forsørgelseydelse udbetales bagud. Da pensioner er forudbetalt får disse personer i dag på tidspunktet for overgang til social pension samlet en dobbeltindkomst.

Forslaget medfører ikke, at den samlede sum, der over tid i alt udbetales til pensionisten, bliver ændret.

Nuværende førtidspensionister, der overgår til folkepension, vil efter forslaget fortsat modtage forudbetalt social pension.

4. Ændrede regler for udbetaling af tillæg til pensio-

nister (kommuneskattetilæg)

Efter gældende regler udbetales et tillæg til pensionister bosiddende i kommuner, hvor den samlede kommune-, amts- og kirkeskatteprocent overstiger 31,8 pct. Denne grænse reguleres ikke, hvilket har medført, at der nu udbetales tillæg til pensionister i langt de fleste kommuner.

Det foreslås derfor, at grænsen for tillæg fra 1. januar 1999 forhøjes til 32,2 pct. og herefter årligt forhøjes med 0,4 procentpoint.

II. Lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

I lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag foreslås i lighed med forslag til ændring af lov om social pension en præcisering af afgrænsningen af, om en person kan betragtes som enlig.

Det foreslås endvidere, at den særlige svarfrist på 2 måneder, der i loven er fastsat med hensyn til særlig bekræftelse af status som enlig, af administrative grunde nedsættes til en frist på en måned.

*Administrative konsekvenser for det offentlige**Lov om social pension*

Med det samlede lovforslag vil der følge en række administrative og tekniske justeringer og omlægninger af bl.a. edb-systemer. Dette skønnes i en overgangsperiode at medføre administrativt merarbejde for kommunerne.

Lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

Med forslaget om en nedsættelse af svarfristen undgås et forventeligt alternativ i form af, at der skal udsendes anbefalede breve til alle, svarende til en merudgift på 2,3 mill. kr.

*Økonomiske konsekvenser for det offentlige**Lov om social pension**Ligestilling af samlevende og gifte ved indtægtsregulering af pensionstillæg og personligt tillæg*

Forslaget om at ligestille samlevende med gifte pensionister i forhold til indtægtsreguleringen af pensionstillæg og personlige tillæg - herunder varmetillæg - medfører mindredgifter på ca. 3,5 mill. kr. i 1999, 14 mill. kr. i 2000, 25 mill. kr. i 2001 og 36 mill.

kr. i 2002. Mindredgiften bliver større med årene, fordi nuværende pensionister, som er samlevende, ikke berøres af forslaget.

Regler om efterbetaling ved tilkendelse af førtidspension

Forslaget om at fratække udbetalte sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge eller kontanthjælp i efterbetalingen af pension ved tilkendelse af førtidspension skønnes at give mindredgifter på årligt ca. 110 mill. kr. i 1999 og årene derefter.

Ændrede udbetalingsregler

Forslaget om at ændre udbetalingsreglerne for social pension, så pension fremover bliver udbetalt bagud, skønnes at medføre årlige mindredgifter på ca. 230 mill. kr. i årene 1999 og fremefter. Når ordningen er fuldt gennemført, og alle pensionister får udbetalt pension bagud, vil forslaget være udgiftsneutralt.

Ændrede regler for udbetaling af tillæg til pensionister (kommuneskattetilæg)

Forslaget om at forhøje grænsen for det særlige tillæg til pensionister bosiddende i kommuner med høje skatteprocenter med 0,4 procentpoint i 1999 skønnes at medføre mindredgifter på ca. 175 mill. kr. i 1999. Provenuvirkningen i de kommende år afhænger af udviklingen i den samlede kommune-, amts- og kirkeskat.

Lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag

Forslaget skønnes ikke at medføre økonomiske ændringer og vurderes ikke at medføre ændringer i det økonomiske mellemværende mellem stat og kommuner.

Lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

Erhvervs-mæssige og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget forventes ikke at medføre erhvervs-mæssige eller miljømæssige konsekvenser.

Lovforslaget indebærer ikke administrative konsekvenser for borgerne.

Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

Lovforslagets konsekvenser i hovedtræk

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang)	Negative konsekvenser/ Merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ca. 520 mill. kr. årligt	-
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ja i en overgangsperiode	
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	-	-
Miljømæssige konsekvenser	-	-
Administrative konsekvenser for borgerne	-	-
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 og 2

Samlevende foreslås ligestillet med gifte i relation til opgørelse af indtægtsgrundlaget for beregning af pensionstillæg og personligt tillæg. Indtægtsgrundlaget foreslås således at skulle opgøres på baggrund af pensionistens egne samt en evt. ægtefælles eller samlevers indtægter. Der henvises til pkt. 1. i de almindelige bemærkninger, for så vidt angår hvad der nærmere forstås ved samlevende.

Til nr. 3 og 4

Som følge af, at samlevende foreslås ligestillet med gifte i relation til opgørelse af indtægtsgrundlaget for beregning af pensionstillæg og personligt tillæg, foreslås den særlige regel i pensionslovens § 29, stk. 2, om opgørelse af indtægtsgrundlaget ved beregning af pensionstillæg til pensionister, der er gift med en person, som ikke modtager social pension, at skulle gælde også for samlevende.

Til nr. 5 og 6

Forslagene er en følge af forslaget om, at samlevende ligestilles med gifte i relation til indtægtsregulering af pensionstillæg og personligt tillæg. De regler, der gælder for nedsættelse af pensionstillæg og personligt tillæg for gifte, foreslås således også anvendt for samlevende.

Til nr. 7 og 10

Det foreslås, at udbetalte sygedagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, arbejdsløshedsdagpenge efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. samt kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik fratrækkes i de tilfælde, hvor førtidspension tilkendt efter § 14 medfører efterbetaling af pension for den samme periode, som de nævnte ydelser er blevet udbetalt.

Efter § 33, stk. 2, udbetales pensionen med virkning fra den 1. i måneden efter, at der er truffet afgørelse om pension, dog senest med virkning fra den 1. i måneden efter, at der er forløbet 3 måneder fra behandlingen af førtidspensionssagen er påbegyndt. Træffes afgørelsen efter, at der er forløbet 3 måneder fra sagens påbegyndelse, vil der således skulle ske efterbetaling af pensionen.

Ved udbetaling af syge- og arbejdsløshedsdagpenge for en periode, hvor der efterfølgende opnås ret til pension, indgår de udbetalte dagpenge efter de gældende regler i indtægtsgrundlaget for beregningen af pensionen. Pensionisten opnår hermed i et vist omfang dobbeltforsørgelse.

Med dette forslag sikres det, at dobbeltforsørgelse ikke sker, når der efterbetales førtidspension for en periode, hvori der også er modtaget dagpenge m.v.

Der er i dag en ulovbestemt adgang til i efterbetaling af pension at fratække allerede udbetalte ydelser, der medfører dobbeltforsørgelse; det vil sige ydelser, der har til formål at dække samme behov i en given periode. Dette har fx været tilfældet i situationer, hvor der er udbetalt kontanthjælp, og der efterfølgende til-

F. t. l. vedr. social pension og lov om børnetilskud m.v.

kendes pension for samme periode. I sammenhæng med forslaget om, at syge- og arbejdsløshedsdagpenge skal fratrækkes i pension, der efterbetales, foreslås det også tydeliggjort, at kontanthjælp tilsvarende skal fratrækkes.

Efter forslaget vil der kunne fratrækkes for udbetalte syge- og arbejdsløshedsdagpenge samt kontanthjælp i alle pensionens bestanddele for pension tilkendt efter § 14.

Der kan i den enkelte måneds pensionsudbetaling ikke fratrækkes mere end den i samme måned udbetalte ydelse i form af syge- og arbejdsløshedsdagpenge eller kontanthjælp.

Det foreslås samtidig, at den gældende bestemmelse i pensionslovens § 47, stk. 2, om modregning af krav på for meget udbetalt pension og boligstøtte overflyttes som en bestemmelse i lovens § 32. Forslaget er alene af redaktionel karakter.

Til nr. 8

Efter § 33 i lov om social pension udbetales pensionen månedsvis forud fra den 1. i måneden efter, at der er ansøgt om pension, og lovens betingelser er opfyldt. Da de fleste lønudbetalinger og offentlige ydelser, herunder efterløn, udbetales bagud, vil personer ved overgang til social pension oftest få udbetalt en dobbeltindkomst for den samme periode.

Det foreslås derfor, at social pension og invaliditetsydelse samt tillæg efter pensionsloven udbetales bagud til personer, der opnår ret til social pension eller invaliditetsydelse efter bestemmelsens ikrafttræden.

Personer, som ved bestemmelsens ikrafttræden modtager forudbetalt social pension, og som opnår ret til ny eller ændret social pension, fortsætter med at få pensionen udbetalt forud. En førtidspensionist, der før bestemmelsens ikrafttræden modtager forudbetalt social pension, vil ved overgang til folkepension derfor også fortsætte med at få social pension udbetalt forud.

For personer, som i dag modtager forudbetalt løn eller offentlige forsørgelsesydelse foreslås, at der ved overgang til socialpension udbetales en ekstra måneds pension, der udbetales forud.

Der henvises til bemærkningerne til § 3, stk. 7.

Til nr. 9

Det foreslås præciseret, at pensionisten, dennes evt. ægtefælle eller samlevende har pligt til at give kommunalbestyrelsen de oplysninger, der er nødvendige for beregning af pension. Forslaget er endvidere en følge af forslaget om ligestilling af samlevende og gifte i relation til opgørelse af indtægtsgrundlaget for beregning af pensionstillæg og personligt tillæg.

Til nr. 11 og 12

Forslagene er en følge af, at samlevende foreslås ligestillet med gifte i relation til indtægtsreguleringen af pensionstillæg og personligt tillæg. De fradragsbeløb, der anvendes ved beregningen for gifte, foreslås således at skulle gælde også for samlevende.

Til nr. 13

Det foreslås præciseret, at en pensionist, der er gift eller registreret - men ikke samlevende med sin ægtefælle eller registrerede partner - i relation til udbetaling af pensionstillæg efter lov om social pension §§ 12 og 13 heller ikke kan betragtes som enlig, når pågældende lever i et ægteskabslignende forhold med en anden person end ægtefællen eller den registrerede partner.

Det afgørende er således ikke, om de to samlevende parter formelt ville kunne indgå nyt ægteskab, men om der er tale om et samlivsforhold, der kan sidestilles med ægteskab eller registreret partnerskab, og hvor parterne gennem kontante bidrag, arbejde i hjemmet eller på anden måde bidrager til den fælles husførelse. Hvis de pågældende parter efter dansk ret generelt for fremtiden er udelukket fra at kunne indgå ægteskab efter lov om ægteskabs indgåelse og opløsning eller at lade partnerskab registrere efter lov om registreret partnerskab, er der ikke tale om et forhold, der kan sidestilles med ægteskab eller registreret partnerskab.

Til nr. 14 og 15

Efter den nugældende § 72 c udbetales et tillæg til pensionister bosiddende i kommuner, hvor den samlede kommune-, amts- og kirkeskatteprocent overstiger 31,8 pct. Efter den gældende regel reguleres denne grænse ikke.

Det foreslås, at grænsen for skatteprocenterne, der betinger udbetaling af tillæg, 31,8 pct., og den tilsvarende grænse for afrunding af skatteprocenterne, 31,8 pct., forhøjes til 32,2 pct. den 1. januar 1999 og herefter årligt med 0,4 procentpoint.

Til § 2

Til nr. 1

Det foreslås præciseret, at en person, der er gift eller registreret - men ikke samlevende med sin ægtefælle eller registrerede partner - i relation til ordinært børnetilskud efter § 2, stk. 1, nr. 1-3, i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag - ikke kan betragtes som enlig, når pågældende lever i et ægteskabslignende forhold med en anden person end ægtefællen/den registrerede partner.

Det afgørende er således ikke, om de to samlevende parter formelt ville kunne indgå nyt ægteskab, men om der er tale om et samlivsforhold, der kan sidestilles med ægteskab eller registreret partnerskab, og hvor parterne gennem kontante bidrag, arbejde i hjemmet eller på anden måde bidrager til den fælles husførelse. Hvis de pågældende parter efter dansk ret generelt for fremtiden er udelukket fra at kunne indgå ægteskab efter lov om ægteskabs indgåelse og opløsning eller at lade partnerskab registrere efter lov om registreret partnerskab, er der ikke tale om et forhold, der kan sidestilles med ægteskab eller registreret partnerskab.

Til nr. 2

Det foreslås, at den fastsatte svarfrist på 2 måneder til særlig bekræftelse af status som enlig, nedsættes til en frist på en måned.

Administrationen af bestemmelsen, der trådte i kraft den 1. januar 1998, og sigtede til en bedre kontrol med hensyn til status som enlig, har været forbundet med betydelige vanskeligheder.

Kontrollen gennemførtes første gang januar 1998. Modtagere af ordinært og ekstra børnetilskud skulle med udsendelse af anbefalet brev i januar måned og inden for en frist på to måneder bekræfte, at de var enlige, som betingelse for fortsat at kunne modtage ydelsen. Såvel formkravet om det anbefalede brev som svarfristen på de 2 måneder har givet anledning til administrative vanskeligheder.

Udsendelsen af brevet i anbefalet form og den lange svarfrist på 2 måneder var indsat for særligt at sikre ydelsesmodtagerens retssikkerhed, idet ydelsen kunne standses, hvis ikke tilskudsmodtageren tilbagesendte erklæring om fortsat at være reelt enlig.

Udsendelse af anbefalede breve i så stort et antal har voldt en del problemer for kommunerne bl.a. med hensyn til at skulle påtage sig praktiske opgaver, som ellers henhører under postvæsenet, i forbindelse med postforsendelsen. Hertil har udsendelsen af de anbefalede breve betydet utilfredshed hos tilskudsmodtagere, der i mange tilfælde nødvendigvis måtte henvende sig på posthuset.

Disse problemer antages at ville kunne nedbringes betragteligt, hvis der tidsmæssigt er mulighed for først at udsende et almindeligt brev, **brev 1**, således at udsendelse i januar af brev i anbefalet form, **brev 2**, først ville være påkrævet i rykkertilfælde.

Det bemærkes, at anmodningen om bekræftelsen ikke kan sidestilles med en afgørelse. Der skal derfor udsendes **brev 3** til modtageren med afgørelse om, at udbetaling af tilskud ophører. Udsendelse af brev 3 forudsættes så betids, at modtager har mulighed for at

reagere over for kommunen inden den 1. april, hvilket er fastslået ved afgørelser truffet af Den sociale Ankestyrelse.

Muligheden for tidsmæssigt således at presse 3 breve ind i januar kvartal, hvor der er fastsat svarfrist på 2 måneder på det ene brev, har været drøftet med Kommunernes Landsforening og Kommunedata. Det vurderes på denne baggrund ikke teknisk muligt at etablere et administrerbart system, så det kan nås inden for den fastsatte tidsmæssige ramme.

Hvis der ikke gennemføres en lovændring, må det i konsekvens heraf alternativt være nødvendigt at udsende breve til samtlige ydelsesmodtagere som anbefalet. Det vil betyde en væsentlig fordyrelse i forhold til den hidtil forudsatte administration. Det har således været forudsat, at det fra og med 1999 er teknisk muligt at etablere et administrerbart system inden for den tidsmæssige ramme.

Retssikkerheden er bevaret, uanset at den frist på 2 måneder, der er fastsat i § 22 a, stk. 1, i børnetilskudsloven, nedsættes til 1 måned. Med fastholdelse af en udsendelse i januar måned vil tilskudsmodtageren have tid frem til udgangen af marts måned til at reagere, evt. i form af en fornyet ansøgning om børnetilskud.

Til § 3

Til stk. 1

Lovforslaget foreslås at træde i kraft den 1. januar 1999.

Til stk. 2

§ 29, § 31 og § 49 i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1-6 og 11-12, vedrørende ligestilling af samlevende og gifte ved indtægtsregulering af pensionstillæg og personligt tillæg, foreslås af hensyn til administrative omlægninger at skulle træde i kraft den 1. marts 1999.

Der henvises til bemærkninger til § 3, stk. 4.

Til stk. 3

Det forventes, at § 33, stk. 1, i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, vedrørende betaling af social pension bagud, træder i kraft den 1. januar 1999. De nødvendige ændringer af kommunernes edb-systemer vil muligvis ikke kunne nå at blive ændret til udbetaling af pensionen for februar måned 1999. Under hensyn hertil foreslås det, at socialministeren får bemyndigelse til at fastsætte, hvornår forslaget om udbetaling af social pension bagud skal træde i kraft.

Der henvises til bemærkningerne til § 3, stk. 6 og 7.

Til stk. 4

Forslaget om ligestilling af samlevende med gifte foreslås at skulle omfatte de personer, som fra og med den 1. marts 1999 opnår ret til social pension.

Endvidere foreslås ændringen at omfatte pensionister, som fra og med den 1. marts 1999 indleder et nyt samlivsforhold. Personer, der før den 1. marts 1999 har modtaget pension, men som efter dette tidspunkt indleder nyt samlivsforhold, bliver således omfattet af forslaget.

Forslaget får dog ikke virkning for personer, der lever i et samlivsforhold, hvor den ene eller begge modtager social pension før den 1. marts 1999, medmindre de indleder et nyt samlivsforhold efter den 1. marts 1999.

Til stk. 5

Det foreslås, at udbetalte syge- og arbejdsløshedsdagpenge samt kontanthjælp fratrækkes i efterbetaling af pension, hvis pensionen er tilkendt den 1. januar 1999 eller senere. For personer, der tilkendes pension før 1. januar 1999, gælder de almindelige modregningsregler, og udbetalte syge- og arbejdsløshedsdagpenge indgår for disse personer i indtægtsgrundlaget for beregning af pension.

Til stk. 6

De ændrede udbetalingsregler i § 33, stk. 1, i lov om social pension, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 8, får virkning for personer, som opnår ret til social pension eller invaliditetsydelse efter ikrafttræden af bestemmelsen om udbetaling af pension bagud. Personer, der før bestemmelsens ikrafttræden modtager forudbetalt pension, vil således fortsat få pension udbetalt forud. Det gælder også, hvis en modtager af social pension opnår ret til en anden eller ændret social pension.

Der henvises til bemærkningerne til § 3, stk. 3 og 7.

Til stk. 7

Det foreslås, at de forholdsvis få persongrupper, der modtager forudbetalt løn eller offentlig ydelse, får udbetalt to pensionsbeløb for samme måned ved overgang til social pension. Ved overgang til bagudbetalt social pension vil der for disse personer kunne gå op til 2 måneder fra sidste udbetaling af løn eller offentlig ydelse, til udbetaling af den sociale pension.

Efter forslaget vil disse personer få forudbetalt en måneds pension for den første måned for hvilken, der udbetales pension, svarende til de gældende regler.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 29. Indtægtsgrundlaget for pensionstillæg og personlige tillæg efter § 17, stk. 1 og 2, opgøres på grundlag af pensionistens og en eventuel ægtefælles samlede indtægt, jf. stk. 2. Indtægten opgøres efter § 28, stk. 1-4. Ved opgørelsen efter § 28, stk. 3, foretages ikke fradrag efter nr. 3, og bestemmelsen i § 28, stk. 3, nr. 4, anvendes for begge ægtefæller.

Stk. 2. For en pensionist, der er gift med en person, som ikke modtager social pension, ses der ved opgørelsen af indtægtsgrundlaget for beregning af pensionstillæg bort fra ægtefællens indtægter op til 10.000 kr., hvis disse indtægter hidrører fra personligt arbejde, delpension, kontanthjælp, sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge, efterløn, delefterløn eller overgangsydelse. Overstiger ægtefællens indtægter, jf. 1. pkt., herefter 135.000 kr., ses der bort fra indtægter, der overstiger dette beløb op til en indtægt på 170.000 kr.

§ 31. Grundbeløb nedsættes med 60 pct. af indtægtsgrundlaget, jf. §§ 27 og 28.

Stk. 2. Pensionstillæg nedsættes med 30 pct. af indtægtsgrundlaget, jf. § 29, dog med 15 pct., hvis pensionistens ægtefælle også har ret til pensionstillæg.

Stk. 3. Personligt tillæg efter § 17, stk. 1 og 2, nedsættes med 1 pct. for hver 300 kr. for enlige og 600 kr. for gifte i indtægtsgrundlaget efter § 29.

Lovforslaget

§ 1

I lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 22 af 14. januar 1998, foretages følgende ændringer:

1. I § 29, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »ægtefælles«: »eller samlevers«.

2. I § 29, *stk. 1, 3. pkt.*, ændres »ægtefæller« til: »ægtefæller eller samlevende«.

3. I § 29, *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »gift«: »eller samlevende«, og efter »ægtefællens«: »eller samleverens«.

4. I § 29, *stk. 2, 2. pkt.*, indsættes efter »ægtefællens«: »eller samleverens«.

5. I § 31, *stk. 2*, indsættes efter »ægtefælle«: »eller samlever«.

6. I § 31, *stk. 3*, indsættes efter »gifte«: »og samlevende«.

Gældende formulering

§ 32. (Ophævet med virkning fra 1. juli 1987 ved lov nr. 388 af 10. juni 1987).

§ 33. Pension udbetales månedsvis forud fra den 1. i måneden efter, at der er ansøgt om pension, og at lovens betingelser er opfyldt.

Stk. 2. Pension tilkendt efter §§ 14, 16 og 18 udbetales med virkning fra den 1. i måneden efter, at der er truffet afgørelse om pension, dog senest med virkning fra den 1. i måneden efter, at der er forløbet 3 måneder, fra behandlingen af førtidspensionssagen er påbegyndt eller der er ansøgt om pension efter §§ 16 og 18. Pensionen, jf. 1. pkt., udbetales tidligst fra den 1. i måneden efter at betingelserne for tilkendelse af pension efter §§ 14, 16 og 18 er opfyldt.

§ 41. ---

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan afkræve pensionisten oplysninger til brug for beregning og udbetaling af pensionen. Hvis oplysningerne ikke modtages senest 3 måneder fra anmodningen, ophører pensionsudbetalingen helt eller delvis med udgangen af den måned, hvori fristen er udløbet. Pensionsudbetalingen genoptages med virkning fra den 1. i måneden, efter at oplysningerne er modtaget. Hvis pensionisten på grund af særlige omstændigheder ikke har mulighed for at fremskaffe oplysningerne inden for den i 1. pkt. nævnte frist, kan fristen forlænges.

§ 47. ---

Stk. 2. Krav på for meget udbetalt pension og boligstøtte kan modregnes i pensionen.

Stk. 3. Der er udpantningsret for tilbagebetalingskrav efter § 42 og § 43, stk. 1.

Lovforslaget

7. § 32 affattes således:

»§ 32. I pension, der er tilkendt efter § 14, og som efterbetales for en periode, der ligger forud for tilkendelsen, jf. § 33, stk. 2, fratrækkes sygedagpenge, arbejdsløshedsdagpenge og konthjælp, der er udbetalt for samme periode.

Stk. 2. For meget udbetalt pension eller boligstøtte kan fratrækkes pensionen.«.

8. I § 33, *stk. 1*, ændres »forud« til: »bagud«.

9. I § 41, *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »pensionisten«: », dennes ægtefælle eller samlever«.

10. § 47, *stk. 2*, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter *stk. 2*.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 49. Ved fastsættelse af pension anvendes følgende beløb:

- 1) Grundbeløb efter §§ 12 og 13 udgør 44.328 kr. årlig.
- 2) Fradragsbeløb i den opgjorte indtægt for grundbeløb efter § 27, stk. 5, og § 28, stk. 5, udgør 106.700 kr. for enlige, 127.700 kr. for gifte.
- 3) Pensionstillæg efter §§ 12 og 13 udgør for enlige, jf. stk. 2, 2. pkt., 19.476 kr. årlig og for andre 19.476 kr. årlig.
- 4) Fradragsbeløb i den opgjorte indtægt for pensionstillæg efter § 29, stk. 3, udgør 41.600 kr. for enlige, 83.300 kr. for gifte.
- 5) Fradragsbeløb i den opgjorte indtægt for personligt tillæg efter § 29, stk. 4, udgør 10.900 kr. for enlige og 21.900 kr. for gifte.
- 6) Invaliditetsbeløb efter § 13, nr. 1 og 2, udgør 21.576 kr. årlig, dog 18.360 kr., hvis pensionistens ægtefælle modtager førtidspension efter § 14, stk. 1 eller 2, eller invaliditetsydelse.
- 7) Invaliditetsydelse efter § 18 udgør 21.684 kr. årlig, dog 17.616 kr. årlig, hvis pensionistens ægtefælle modtager førtidspension efter § 14, stk. 1 eller 2, eller invaliditetsydelse.
- 8) Erhvervsudygtighedsbeløb efter § 13, nr. 1, udgør 29.772 kr. årlig, dog 21.540 kr., hvis pensionistens ægtefælle modtager førtidspension efter § 14, stk. 1.
- 9) Førtidsbeløb efter § 13, nr. 3, udgør 11.256 kr. årlig.
- 10) Bistandstillæg efter § 16, stk. 1, udgør 22.524 kr. årlig.
- 11) Plejetillæg efter § 16, stk. 2, udgør 44.940 kr. årlig.
- 12) Minimumsbeløb for udbetalt pension efter § 31, stk. 4, udgør 1/40 af grundbeløbet.

Stk. 2. Ved fastsættelse af pensionen anses gifte som enlige, hvis samlivet med ægtefællen er ophævet. Ved udbetaling af pensionstillæg, jf. stk. 1, nr. 3, anses personer, der ikke lever i et samlivsforhold, hvor parterne gennem kontante bidrag, arbejde i hjemmet eller på anden måde bidrager til den fælles husførelse, og hvor samlivet kan føre til ægteskab efter dansk ret, som enlige.

11. I § 49, stk. 1, nr. 4, indsættes efter »gifte«: »og samlevende«.

12. I § 49, stk. 1, nr. 5, indsættes efter »gifte«: »og samlevende«.

13. § 49, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Ved fastsættelse af pensionen anses gifte og samlevende som enlige, hvis samlivet mellem parterne er ophævet. Personer, der lever i et samlivsforhold, betragtes ikke som enlige ved udbetaling af pensionstillæg, jf. stk. 1, nr. 3«.

Gældende formulering

§ 72 c. Til pensionister, som den 1. januar er bosiddende i kommuner, hvor summen af kommune-, amts- og kirkeskatteprocenten overstiger 31,8 pct., udbetales et tillæg, der årligt udgør 59 kr. for enlige og 34 kr. for andre for hver 0,1 procentpoint, som summen af de nævnte skatteprocenter efter afrunding til en decimal overstiger 31,8 pct. Tillæg oprundes til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 50. Tillæg udbetales ikke, hvis det før oprunding udgør mindre end 250 kr. for enlige og 150 kr. for andre.

Stk. 2. Beløbene i stk. 1 reguleres ikke efter reglerne i § 49, stk. 5 og 6. Udgiften til tillæg afholdes af staten.

§ 2. Ordinært børnetilskud udgør 4.400 kr. årlig for hvert barn. Det ydes:

- 1) når den, der alene har forældremyndigheden, eller som har del i forældremyndigheden over et barn, er enlig forsøger,
- 2) når begge eller kun den ene af indehaverne af forældremyndigheden er enlig, og barnet opholder sig lige meget hos begge, medmindre barnet er tilmeldt folkeregistret hos den, der ikke er enlig,
- 3) når den ene ægtefælle er indsat i institutioner under Kriminalforsorgen ud over 3 måneder, og den anden ægtefælle er enlig,
- 4) når begge et barns forældre modtager folkepension eller førtidspension efter lov om social pension, eller
- 5) når folkepension eller førtidspension til én eller begge af to pensionsberettigede forældre ikke udbetales, fordi § 46 i lov om social pension finder anvendelse.

Lovforslaget

14. I § 72 c, stk. 1, ændres »31,8 pct.« to steder til: »32,2 pct.«.

15. I § 72 c indsættes efter stk. 1, som nyt stykke:

»Stk. 2. Procenterne, der er nævnt i stk. 1, forhøjes pr. 1. januar 2000 til 32,6 pct. og herefter årligt pr. 1. januar med yderligere 0,4 procentpoint.«.

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

§ 2

I lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, jf. lovbekendtgørelse nr. 707 af 25. august 1995, som ændret senest ved lov nr. 1109 af 29. december 1997, foretages følgende ændringer:

1. I § 2 indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Personer, der lever i et samlivsforhold, betragtes ikke som enlige ved ydelse af ordinært børnetilskud, jf. stk. 1, nr. 1-3.«

Gældende formulering

§ 22 a. Kommunalbestyrelsen udsender hvert år i januar måned en anmodning om skriftlig bekræftelse fra modtageren af ordinært og ekstra børnetilskud, jf. § 2, nr. 1-3, og § 3, af modtagerens fortsatte status som enlig forsørger. Har kommunen ikke modtaget bekræftelsen senest 2 måneder fra anmodningen, ophører udbetalingen af børnetilskud, jf. § 2, nr. 1-3, og § 3, fra april kvartal. Udbetalingen genoptages med virkning fra kvartalet efter, at bekræftelsen er modtaget.

Lovforslaget

2. I § 22 a, stk. 1, ændres »2 måneder« til: »en måned«.

Til lovforslag nr. L 113. Skriftlig fremsættelse (2. december 1998)

Socialministeren (Karen Jespersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om social pension og lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. (Ændrede udbetalingsregler, ligestilling af samlevende med gifte m.v.).

(Lovforslag nr. L 113).

Som led i aftalen om finansloven for 1999 mellem Regeringen og Venstre, Det Konservative Folkeparti, CentrumDemokraterne og Kristeligt Folkeparti foreslås ændringer i lov om social pension.

Det foreslås, at samlevende ligestilles med ægtefæller, således at førtidspensionisters og folkepensionisters pensionstillæg og personligt tillæg indtægtsreguleres også på grundlag af en evt. samlevers indtægter. Dermed sikres en højere grad af ligestilling mellem ægtefæller og samlevende.

Herudover foreslås, at udbetalte sygedagpenge og arbejdsløshedsdagpenge samt kontanthjælp fratrækkes i de tilfælde, hvor førtidspension tilkendt efter pensionslovens § 14 medfører efterbetaling af pension for samme periode, som de nævnte udbetalinger vedrører.

Efter de gældende regler indgår udbetalte syge- og arbejdsløshedsdagpenge i indtægtsgrundlaget for beregning af pension i tilfælde, hvor der er ret til efterbetaling i forbindelse med tilkendelse af førtidspension. Dette medfører dobbeltforsørgelse i et vist omfang.

Det foreslås, at udbetalte sygedagpenge og arbejdsløshedsdagpenge fratrækkes i en eventuel efterbetaling i forbindelse med tilkendelse af førtidspension. I sammenhæng hermed foreslås det også i loven tydeliggjort, at kontanthjælp tilsvarende fratrækkes i den sociale pension.

Desuden foreslås, at den sociale pension for fremtidens pensionister skal udbetales bagud.

Social pension udbetales i dag forud. Det foreslås, at nytilkendte sociale pensioner fremover udbetales bagud.

Begrundelsen for forslaget er bl.a., at de fleste lønudbetalinger og offentlige forsørgelseydelse udbetales bagud. Da pensioner er forudbetalt, får disse personer i dag på tidspunktet for overgang til social pension samlet en dobbeltindkomst.

Forslaget medfører ikke, at den samlede sum, der over tid i alt udbetales til pensionisten, bliver ændret.

Endvidere indeholder lovforslaget forslag om, at de særlige regler for udbetaling af skattekom-penserende tillæg til pensionister ophæves gradvist.

Efter gældende regler udbetales et tillæg til pensionister bosiddende i kommuner, hvor den samlede kommune-, amts- og kirkeskatteprocent overstiger 31,8 pct. Denne grænse reguleres ikke, hvilket har medført, at der nu udbetales tillæg til pensionister i langt de fleste kommuner. Det foreslås derfor, at grænsen for tillæg fra 1. januar 1999 forhøjes til 32,2 pct. og herefter årligt forhøjes med 0,4 procentpoint.

Endelig indeholder lovforslaget forslag om ændring i lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag af afgrænsningen af, om en person kan betragtes som enlig. Herudover foreslås i børnetilskudsloven, at den særlige svarfrist på 2 måneder, der er fastsat i loven med hensyn til særlig bekræftelse af status som enlig, af administrative grunde nedsættes til en frist på én måned.

Idet jeg iøvrigt skal henvise til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på Regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets hurtige og velvillige behandling.